

Sygn. akt VIII U 685/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2020 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., odmówił M. M. (1), prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce B. B., z uwagi na fakt, że Komisja Lekarska ZUS, orzeczeniem z dnia 02.01.2020 r., orzekła całkowitą niezdolność do pracy, która powstała w dniu 01.08.1994 r., a zatem, w okresie późniejszym, niż wskazany w art. 68 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.), tj. nie powstała przed 16 rokiem życia lub w trakcie nauki w szkole.

(decyzja k. 34 akt ZUS)

Kolejną decyzją z dnia 21 lutego 2020 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 114 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53), odmówił M. M. (1) prawa do ponownego ustalenia wysokości renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z uwagi na fakt, że decyzją z dnia 28.03.2012 r. organ zaliczył już cały okres zatrudnienia w firmie Towarzystwo (...).

(decyzja w nienumerowanych aktach ZUS)

W ustawowym terminie, wnioskodawczyni M. M. (1), odwołała się od powyższych decyzji do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o ich zmianę i przyznanie prawa do renty rodzinnej oraz ponownego ustalenia wysokości renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W ocenie skarżącej orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS jest dla niej krzywdzące, gdyż chorowała ona już przed datą 01.08.1994 r. (od urodzenia). (odwołanie k. 3 – 4, odwołanie k. 3 akt o sygn. VIII U 984/20)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołań wywodząc jak w zaskarżonych decyzjach.

(odpowiedź na odwołanie k. 10 – 10 verte, odpowiedź na odwołanie k. 6 – 6 verte akt o sygn. VIII U 984/20)

Na podstawie art. 219 k.p.c. Sąd Okręgowy w Łodzi połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę o sygn. akt VIII U 685/20 i VIII U 984/20 oraz postanowił prowadzić je dalej pod sygn. akt VIII U 685/20.

(zarządzenie k. 10 akt VIII U 984/20)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. (1) urodziła się w dniu (...)

(okoliczność bezsporna)

Ubezpieczona legitymuje się wyższym wykształceniem, z tytułem magistra. Z zawodu jest ekonomistą, handlowcem. Studia odbywała w okresie od 01.10.1979 r. do 15.02.1985 r.

(bezsporne)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 25 grudnia 1994 r. przyznał ubezpieczonej prawo do renty inwalidzkiej II grupy z przyczyn psychiatrycznych. (decyzja k. 23 akt ZUS)

Następnie, decyzją z dnia 29 października 1998 r., organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, na stałe, z przyczyn psychiatrycznych.

(decyzja k. 52 akt ZUS)

W dniu 2 marca 2012 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia rentowego poprzez doliczenie nowego stażu pracy. Do przedmiotowego wniosku załączyła dokument w

postaci zaświadczenia dotyczącego okresu jej zatrudnienia na umowę o pracę od 9.09.2002 r. do 30.06.2011 r. na 1/2 etatu w Towarzystwie (...) w Ł. na stanowisku sprzątaczk.

(zaświadczenie k. 365 akt ZUS)

Decyzją z dnia 28 marca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przeliczył M. M. (1) świadczenie rentowe od dnia 1 marca 2012 r., to jest od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia wysokości renty przyjęto wynagrodzenie- dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek z 5 lat kalendarzowych, to jest od 01.1989 do 12.1993. Zakład uwzględnił 17 lat i 11 miesięcy okresów składkowych, 5 lat i 11 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 1 rok i 2 miesiące okresów uzupełniających. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 56,56 %, miesięczna wysokość świadczenia 817,43 zł brutto. Do stażu pracy zaliczono okres zatrudnienia w Towarzystwie (...) w Ł. do dnia 30.06.2011 r.

(decyzja k. 367 akt ZUS, adnotacja ZUS k. 366 akt ZUS)

M. M. (1) jest córką W. i B. B..

(okoliczność bezsporna)

W dniu 22 lipca 2019 r. B. B. zmarła.

(okoliczność bezsporna, a nadto kopia odpisu skróconego aktu zgonu k. 4 akt ZUS)

W dniu 29 sierpnia 2015 r. M. M. (1) złożyła w organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce B. B..

(wniosek k. 3 – 3 verte akt ZUS)

W toku postępowania, Lekarz Orzecznik ZUS rozpoznał u M. M. (1) schizofrenię paranoidalną i uznał, że jest ona całkowicie niezdolna do pracy do dnia 31.12.2022 r., natomiast daty powstania całkowitej niezdolności do pracy nie da się ustalić i brak jest danych, aby powstała ona przed 16 rokiem życia.

(opinia k. 12 – 13 verte w dokumentacji medycznej załączonej do akt ZUS i orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS k. 32 akt ZUS).

Od powyższego orzeczenia w dniu 9.12.2019 r. ubezpieczona złożyła sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS.

(sprzeciw k. 10 - 11 dokumentacji medycznej w aktach ZUS)

Rozpatrując wniesiony sprzeciw, Komisja Lekarska ZUS w dniu 2 stycznia 2020 r. rozpoznała u M. M. (1), schizofrenię paranoidalną i uznała, że jest ona trwale całkowicie niezdolna do pracy, natomiast data powstania całkowitej niezdolności do pracy - to 1.08.1994 r. Nie stwierdzono całkowitej niezdolności do pracy przed 16 rokiem życia, tj. 24.09.1975 r.

(opinia k. 33 w dokumentacji medycznej załączonej do akt ZUS i orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS k. 3 – 4 akt ZUS).

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy decyzją z dnia 17 stycznia 2020 r. odmówił M. M. (1) prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce B. B..

(decyzja k. 34 akt ZUS)

W dniu 23 stycznia 2021 r. ubezpieczona została zbadana przez biegłego sądowego psychiatrę R. Ż., który rozpoznał u M. M. (1)

uporczywe zaburzenia urojeniowe z cechami defektu psychotycznego. Nie stwierdzono u M. M. (1) upośledzenia umysłowego i organicznego uszkodzenia o.u.n. Stwierdzono jednak uporczywe zaburzenia urojeniowe. Rozpoznanie choroby psychicznej u wnioskodawczyni nie budzi wątpliwości. Rozpoznanie choroby psychicznej z kręgu schizofrenii zostało przez wiele lat potwierdzone w przez różnych lekarzy, a także podtrzymane w badaniach dla ZUS.

Wobec tego nie diagnoza choroby psychicznej jest przedmiotem sporu, a czas powstania zaburzeń w obecnej postaci, przebieg tych zaburzeń i skutki orzecznicze problemu jej zdrowia psychicznego. W chwili badania stan psychiczny wnioskodawczyni był niestabilny, ujawniała ona aktywne objawy psychotyczne oraz cechy defektu psychotycznego, skutkiem czego było również zaniedbanie higieniczne skarżącej.

Zaburzenia urojeniowe są zaburzeniami, w przebiegu których, przez wiele lat, może być zachowana struktura pierwotnej osobowości. Zaburzenia te charakteryzują się niezachwianą wiarą w swoje idee i pomysły, pomimo że przedstawiane dowody jasno pokazują, że osoba nie ma racji. Idee te i pomysły są ewidentnymi urojeniami, które w pierwszym okresie choroby mają logiczną konstrukcję i są wewnętrznie spójne. Te przekonania powoli i stopniowo co raz bardziej wpływają na życie pacjenta i prowadzą z biegiem lat do co raz głębszego zaburzenia codziennego funkcjonowania pacjenta. Zaburzenia te charakteryzują się też podejrzliwością i nieufnością, nikłym poczuciem humoru i przewrażliwieniem na własnym punkcie, niezdolnością do kompromisu i przyjmowania poglądów innych osób. Doznania urojeniowe zajmują choremu zbyt wiele czasu i emocji, wraz z upływem czasu, przytłaczając wszystkie inne elementy jego osobowości. Uporczywe zaburzenia urojeniowe, mogą się rozwijać, przez wiele lat, w sposób powolny i początkowo dość niepostrzeżenie. Wraz z czasem, treści urojeniowe zaczynają dominować w życiu pacjenta i przejmować kontrolę nad jego zachowaniem. Proces ten może trwać nawet 20-kilka lat. Nielezione zaburzenia urojeniowe lub leczone nieregularnie ostatecznie prowadzą do stanu defektu psychotycznego. Jednak, jeśli urojenia nie są związane z miejscem pracy (np. dotyczą rodziny), mogą przez wiele lat nie powodować istotnych zaburzeń w środowisku zawodowym. Wobec tego przez wiele lat pacjent może względnie dobrze funkcjonować w środowisku zawodowym, choć im dłużej trwa choroba, tym oczywiście zdolność do podejmowania wysiłku zawodowego maleje, coraz trudniej badanemu utrzymać się w miejscu pracy, maleje szczególnie zdolność do pracy umysłowej. Analizując przebieg linii życiowej M. M. (1) można stwierdzić, że przebieg jej choroby i jej życia odpowiada opisanemu powyżej wzorcowi. Obecnie ubezpieczona ujawnia objawy defektu psychotycznego oraz utrwalone przekonania urojeniowe, a proces psychotyczny jest aktywny. Z analizy opinii lekarskich ZUS wynika, że w podobnym stanie psychicznym była podczas ich badań. W aktach dokumentacja medyczna jest bardzo wyrwykowa, ale znajduje się też dość szczegółowa dokumentacja zatrudnienia, co pozwala względnie dokładnie przebieg rozwoju choroby oraz jej skutki dla oceny zdolności do pracy badanej.

Pierwsze problemy psychiczne badanej, pojawiły się w 1984r., jednak wówczas była leczona na Oddziale Wewnętrznym i rozpoznano u niej nerwicę wegetatywną. Jednak badana nie kontynuowała leczenia w trybie ambulatoryjnym. W 1987r. doszło u badanej do poważniejszej dekompensacji psychicznej, M. M., była wówczas 3 razy hospitalizowana psychiatrycznie (po raz pierwszy w okresie 04.04.87 - 30.04.87r.) i rozpoznano u niej m.in. zaburzenia urojeniowo-depresyjne. Wnioskodawczyni jednak nie kontynuowała regularnie leczenia psychiatrycznego w trybie ambulatoryjnym, a do ponownego nasilenia objawów chorobowych doszło w 1994r., wówczas orzeczono, u badanej, całkowitą niezdolność do pracy. Z dokumentów zatrudnienia wynika, że w okresie 01.10.79 15.02.85r. studiowała na U. Ł. i obroniła pracę magisterską, w okresie wrzesień 1986 - luty 1992r. - wykonywała prace umysłowe (z przerwą 8-miesięczną) oraz w okresie od 01.07.1992 r. do 31.08.1992r. ,w okresie od 01.02.1994 r. do 30.04.1994r. i od 06.06.1994 r. do 30.07.1994r. - prowadziła własną działalność gospodarczą - handel obwoźny od 01.03.92r. co najmniej do 31.01.94r.

Sam fakt choroby psychicznej a priori nie powoduje niezdolności do pracy. Niezdolność do pracy wywołuje stan nasilenia choroby, a nie sam fakt choroby.

Wnioskodawczyni do 30 lipca 1994r. nie była długotrwale lub trwale niezdolna do pracy. Później w dniu 08.12.94r. KLds. (...) stwierdziła trwałą całkowitą niezdolność do pracy. Na moment wydania tego orzeczenia, badana była całkowicie niezdolna do pracy, ale okresowo. Jednak jak pokazuje analiza zatrudnienia, całkowita niezdolność do

pracy u badanej już nie występowała, aż do 10.05.2017r., bowiem w okresie od 01.01.1998 –do 10.05.2017r. skarżąca była w zasadzie stale zatrudniona, choć w większości poniżej swoich kwalifikacji oraz w niepełnym wymiarze godzin. Wobec tego, można stwierdzić, że ubezpieczona, w tym okresie, była częściowo niezdolna do pracy. Po 10.05.2017r. ubezpieczona nie pracowała, a jej stan systematycznie się pogarszał i wobec tego można stwierdzić, że od tego czasu jest całkowicie niezdolna do pracy. U M. M. (1), uporczywe zaburzenia urojeniowe z cechami defektu psychotycznego, nie powodują, a priori, całkowitej niezdolności do pracy. W okresie od 08.12.1994 r. do 31.12.1997r., ubezpieczona była całkowicie niezdolna do pracy. W okresie od 01.01.98 r. do 10.05.2017r. M. M. (1) była częściowo niezdolna do pracy, a od 10.05.2017r. jest całkowicie niezdolna do pracy. Wobec tego, niezdolność do pracy zarobkowej, nie powstała przed ukończeniem 16 rokiem życia, albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia lub też w trakcie nauki w szkole. Ocena niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonej powinna ustąpić po podjęciu skutecznego leczenia psychiatrycznego, najlepiej w warunkach szpitala psychiatrycznego. Aktualnie M. M. (1) jest osobą, której stan psychiczny jest niestabilny, a leczenie dotychczasowe, nie przynosiło żadnych efektów; jest niemal pewne, że brak leczenia psychiatrycznego, w warunkach szpitala psychiatrycznego, spowoduje dalsze pogarszanie się jej stanu zdrowia psychicznego, nie jest obecnie zdolna do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, uzasadnione będzie przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym M. M. (1) przyniesie poprawę jej stanu zdrowia psychicznego.

(opinia biegłego psychiatry R. Ż. k. 85 - 93)

W dniu 30 stycznia 2020 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia rentowego poprzez doliczenie stażu pracy w Towarzystwie (...) w Ł.. Do przedmiotowego wniosku załączyła dokument w postaci świadectwa pracy z dnia 1.07.2011 r. dotyczącego okresu jej zatrudnienia na umowę o pracę od 9.09.2002 r. do 30.06.2011 r. na 1/2 etatu w Towarzystwie (...) w Ł. na stanowisku sprzątaczkii.

(wniosek, świadectwo pracy w nienumerowanych aktach ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 lutego 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 114 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53), odmówił M. M. (1) prawa do ponownego ustalenia wysokości renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, z uwagi na fakt, że decyzją z dnia 28.03.2012 r. organ zaliczył już cały okres zatrudnienia w firmie Towarzystwo (...).

(decyzja w nienumerowanych aktach ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie w szczególności o załączone do akt sprawy akta rentowe ubezpieczonej, jej dokumentację medyczną oraz wydaną w sprawie opinię biegłego psychiatry R. Ż. a zatem biegłego, którego specjalizacja odpowiada rodzajowi schorzenia, występującego u wnioskodawczyni.

Wskazany biegły zapoznał się szczegółowo z całą, przedłożoną, dokumentacją lekarską, z przebiegu choroby i leczenia wnioskodawczyni i, na podstawie tej dokumentacji, oraz badania bezpośredniego, wydał opinię.

Opinia tego biegłego jest jasna, wnikliwa, spójna, logiczna i obiektywna, w sposób przejrzysty i wyczerpujący opisuje stan zdrowia M. M. (1) oraz sporządzona została zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot, będąc tym samym wiarygodnym źródłem dowodowym. Powołany w sprawie biegły orzekł jednoznacznie, że całkowita niezdolność do pracy zarobkowej nie powstała u ubezpieczonej przed ukończeniem 16 roku życia, albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia.

Wskazać należy, że M. M. (1) nie złożyła, wobec przedmiotowej opinii, żadnych merytorycznych zarzutów, które stanowiłyby podstawę do jej zakwestionowania.

Wnioskodawczyni nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych i, zasadnie, nie podważyła, wyżej wskazanej, opinii biegłego.

Mając na względzie wszechstronną, kompletną, znakomicie merytorycznie uzasadnioną, opinię biegłego psychiatry, Sąd Okręgowy uznał w pełni wartość dowodową tej opinii i podzielił, jako przekonujące, wnioski orzecznicze, wpływające z jej treści.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, i, poczynionych na jego podstawie, ustaleń, odwołania M. M. (1), nie są zasadne i podlegają oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 291 z późn. zm.) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełnia warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.

Przy ocenie prawa do renty przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy (art. 65 ust. 2).

Z kolei art. 67 ust. 1, cytowanej ustawy, stanowi, że do renty rodzinnej uprawnieni są następujący członkowie rodziny spełniający warunki określone w art. 68-71 tej Ustawy:

- 1) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione,
- 2) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletniości wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej.

Ustawodawca w art. 68 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi, iż dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Zgodnie natomiast z treścią art. 57 ust. 1 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełni łącznie następujące warunki:

- jest niezdolny do pracy całkowicie lub częściowo,
- ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy
- oraz niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w pkt 3 art. 57 w/w ustawy, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Natomiast z treści art. 57 ust. 2, powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynika, iż przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Zgodnie z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 cytowanej ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku

o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Stosownie do treści obowiązującego od dnia 23 września 2011 r. art. 58 ust. 4 dodanego ustawą z dnia 28 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2011 nr 187 poz. 1112), przepisu ust. 2 art. 58 ustawy emerytalnej nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Przekładając powyższe rozważania, na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, kwestią sporną w niniejszej sprawie była data powstania całkowitej niezdolności do pracy u wnioskodawczynie M. M. (1), tj. czy owa niezdolność powstała przed 16 rokiem życia bądź w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia.

Zgodnie z dyspozycją art. 6 kc to na odwołującej się spoczywał ciężar dowodowy w przedmiotowej sprawie, zatem to ona powinna była udowodnić okoliczności, z których wywodzi skutki prawne.

Obecnie, przy rozpoznawaniu sprawy, na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, zmienionych ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie kodeksu postępowania cywilnego (...) (Dz. U. Nr 43, poz. 189) oraz ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804), rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 r. (I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997, z 6 – 7, poz. 76)

Wnioskodawczynie M. M. (1) nie wykazała jednak, że jej całkowita niezdolność do pracy powstała przed dniem 24.09.1975 r., tj. przed ukończeniem 16 roku życia bądź w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia. Wynika to w sposób jednoznaczny z opinii biegłego o specjalizacji lekarskiej, odpowiadającej charakterowi schorzenia występującego u M. M. (1), potwierdzając tym samym zasadność orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS i Komisji Lekarskiej ZUS i w konsekwencji prawidłowość zaskarżonej decyzji organu rentowego z dnia 17 stycznia 2020 r..

W obecnie przeprowadzonym badaniu psychiatrycznym stwierdzono u badanej

uporczywe zaburzenia urojeniowe z cechami defektu psychotycznego.

W aktach dokumentacja medyczna jest bardzo wrywkowa, ale znajduje się też dość szczegółowa dokumentacja zatrudnienia, co pozwala względnie dokładnie przeanalizować przebieg rozwoju choroby oraz jej skutki dla oceny zdolności do pracy badanej. Pierwsze problemy psychiczne badanej pojawiły się w 1984r., jednak wówczas była leczona na Oddziale Wewnętrznym i rozpoznano u niej nerwicę wegetatywną. Jednak badana nie kontynuowała leczenia w trybie ambulatoryjnym. W 1987r. doszło u badanej do poważniejszej dekompensacji psychicznej, M. M., była wówczas 3 razy hospitalizowana psychiatrycznie (po raz pierwszy w okresie 04.04.1987 r.- 30.04.1987r.) i rozpoznano u niej m.in. zaburzenia urojeniowo-depresyjne. Wnioskodawczynie jednak nie kontynuowała regularnie leczenia psychiatrycznego w trybie ambulatoryjnym, a do ponownego nasilenia objawów chorobowych doszło w 1994r., wówczas orzeczono u badanej całkowitą niezdolność do pracy. Z dokumentów zatrudnienia wynika, że w okresie 01.10.1979 - 15.02.1985r. studiowała na U.Ł. i obroniła pracę magisterską, w okresie wrzesień 1986 - luty 1992r. - wykonywała prace umysłowe (z przerwą 8-miesięczną) oraz w okresie od 01.07.1992 r. do 31.08.1992r. ,w okresie od 01.02.1994 r. do 30.04.1994r. i od 06.06.1994 r. do 30.07.1994r. - prowadziła własną działalność gospodarczą - handel obwoźny od 01.03.1992r. co najmniej do 31.01.1994r.

Sam fakt choroby psychicznej, a priori, nie powoduje niezdolności do pracy. Niezdolność do pracy wywołuje stan nasilenia choroby, a nie sam fakt choroby.

Wnioskodawczyni do 30 lipca 1994r. nie była długotrwale lub trwale niezdolna do pracy. Później w dniu 08.12.1994r. KLds. (...) stwierdziła trwałą całkowitą niezdolność do pracy. Na moment wydania tego orzeczenia, badana była całkowicie niezdolna do pracy, ale okresowo.

U M. M. (1) uporczywe zaburzenia urojeniowe z cechami defektu psychotycznego, nie powodują, a priori, całkowitej niezdolności do pracy. W okresie 08.12.1994 - 31.12.1997r., ubezpieczona była całkowicie niezdolna do pracy. Wobec tego niezdolność do pracy zarobkowej nie powstała przed ukończeniem 16 roku życia, albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, przed ukończeniem 25 roku życia lub też w trakcie nauki w szkole.

Z uwagi na powyższe, z całą pewnością przyjąć należy, że całkowita niezdolności do pracy M. M. (1) nie powstała przed 16 rokiem życia, tj. do dnia 24.09.1975 r. bądź w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że M. M. (1) nie spełniła jednego, z wymaganych prawem, warunków do uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy, opisanych treścią **art. 68 ust. 1 i 2**, przywołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Całkowita niezdolność do pracy, wnioskodawczyni, nie powstała przed 16 rokiem życia bądź w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia.

W myśl **art. 100 ust. 1. ustawy** o emeryturach i rentach z FUS, prawo do świadczeń, określonych w ustawie, powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków, wymaganych do nabycia tego prawa.

W oparciu o wskazane okoliczności, M. M. (1) nie przysługuje renta rodzinna, po zmarłej matce.

Niezasadne jest, także, odwołanie ubezpieczonej, od decyzji ZUS z dnia 21 lutego 2020 r.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Nowe dowody w rozumieniu art. 114 ust. 1 tej ustawy to ujawnione dowody istniejące przed wydaniem decyzji, jak i dowody uzyskane po wydaniu decyzji pod warunkiem, że wynikają z nich fakty uwzględniane w decyzji. Organ rentowy bez przedstawienia nowych dowodów nie ma prawa do zmiany decyzji pierwotnej, jedynie na podstawie odmiennej oceny dowodów. Natomiast przedstawienie nowych dowodów, aby mogło być skuteczne, to jest aby mogło doprowadzić do przyznania prawa do świadczenia, powinno prowadzić do zmiany ustalonych poprzednio ustaleń faktycznych. Na podstawie nowych dowodów powinno dojść do uzupełnienia okoliczności faktycznych o

nowe nieprzedstawione-nerozważane uprzednio lub zmiany poprzednich ustaleń, poprzez ponowną ocenę dowodów. Wzruszenie poprzedniego rozstrzygnięcia, może nastąpić w sytuacji przedstawienia nowych dowodów, podważających wiarygodność, uprzednio zgromadzonego, materiału dowodowego.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać trzeba, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż ubezpieczona do wniosku o ponowne przeliczenie świadczenia rentowego z dnia 30 stycznia 2020 r. nie załączyła żadnych nowych dokumentów, nie wskazała również na nowe okoliczności, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia. Ubezpieczona przedłożyła jedynie dokument w postaci świadectwa pracy z dnia 1.07.2011 r. dotyczący okresu zatrudnienia na umowę o pracę od 9.09.2002 r. do 30.06.2011 r. na 1/2 etatu w Towarzystwie (...) w Ł. na stanowisku sprzątaczk.

Podkreślić jednak należy, że powyższy okres zatrudnienia w Towarzystwie (...) w Ł. został już uwzględniony do okresu składkowego decyzją ZUS z dnia 21 lutego 2020 r., w oparciu o wystawione we wcześniejszym okresie przez tego pracodawcę zaświadczenie. W tym stanie rzeczy, przedłożone przez ubezpieczoną, świadectwo pracy, dotyczące tego samego okresu zatrudnienia, pozostaje bez jakiegokolwiek wpływu, na wysokość jej świadczenia rentowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołania wnioskodawczyni jako bezzasadne.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni.

K.B